

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŠKOLSKO NATJECANJE U POZNAVANJU KLASIČNIH JEZIKA

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

STRUKOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod i razumijevanje:

II. Gramatika:

III. Stručni vokabular i civilizacija:

Ukupni broj bodova:

	15
	17
	18
	50

Članovi školskog povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

Nadnevak natjecanja: 12. veljače 2025.

I. PRIJEVOD TEKSTA

Zadani tekst prevedi na hrvatski jezik.

(Prema P. Vergilius Maro, Georgica, IV, *O pčelama*)

De apibus

Apes mirabilia animalia sunt. Nectar, pollen¹ et resinam colligunt et mel fabricant². Propolis³, quod ex arboribus capiunt, contra morbos cutis bonum remedium est. Apes exemplum disciplinae et laboris communis dant. Vita apium brevis est. Apes non solum⁴ naturam ornant, sed etiam hominibus multa dona praebent.

KOMENTAR

¹pollen, -inis, n. – pelud

²fabrico, 1. – stvarati

³propolis, -is, f. – propolis (pčelinji proizvod, smolasta smjesa koju pčele prikupljaju s pupoljaka stabala)

⁴solum, adv. (non solum – sed etiam)

I. PRIJEVOD

	maks. 15
--	-----------------

Prijevod napiši na predviđene crte, čitko i pisanim slovima!

II. GRAMATIKA

maks. 17

1. Promijeni broj glagolskim oblicima iz teksta.

a) colligunt	
b) fabricant	
c) capiunt	
d) est	

maks. 4

2. Nastavi niz:

decem, viginti, _____, quadraginta.

maks. 1

3. Izbaci uljeza: ad leonem, cum amico, per forum, ante auroram.

maks. 1

4. Promijeni stanje glagolskim oblicima iz teksta.

a) capiunt	
b) ornant	
c) praebent	

maks. 3

5. Sastavi sintagmu u nominativu singulara od zadane imenice i pridjeva:

cavum, -i, n. - šupljina abdominalis, -e, - trbušni

maks. 1

6. Promijeni broj izrazima iz teksta.

a) mirabilia animalia	
b) bonum remedium	
c) laboris communis	

	maks. 3
--	---------

7. Glagolski oblik iz teksta *est* prebaci u konjunktiv prezenta.

	maks. 1
--	---------

8. Od latinske imenice (naziva organa) napiši nazive upala u nominativu singulara:

a) colon, -i, n. – debelo crijevo	
b) cystis, -is, f. – mjehur	
c) meninx, -ingis, f. – moždanica	

	maks. 3
--	---------

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

maks. 18

1. Odgovori na pitanja.

- a) Kako se naziva grčko pismo? _____
- b) Kako se naziva prvi nožni prst (*Digitus I*) na latinskom jeziku?

- c) Koje je uobičajeno bilježenje (ne puni naziv) za mišić žvakač?

maks. 3

2. Spoji slovom latinske nazive kostiju s prijevodom na hrvatski jezik.

- a) os parientale _____ nosna kost
- b) os nasale _____ čeona kost
- c) os zygomaticum _____ jagodična kost
- d) os frontale _____ tjemena kost

maks. 4

3. Napiši puni izraz na latinskom od kratice i prevedi.

- a) ad oll. _____
- b) add. _____
- c) Bac. _____

maks. 6

4. Dopuni rečenice odgovarajućim latinskim izrekama:

- a) Autor je brzo prešao _____, izbjegavajući nepotrebne uvode.
- b) Ovo neka ostane _____, ne želim da drugi znaju.
- c) Odlučili smo _____ otići na izlet, bez ikakvog plana i dogovora.

	maks. 3
--	---------

5. Izbaci uljeza:

Kopča iz grada Praeneste, Crni kamen, Duenosov natpis, Bašćanska ploča

	maks. 1
--	---------

6. Tko je predvodio rat protiv robova (*bellum servile*) koji je bio vođen od 73. pr. Kr. do 71. godine pr. Kr.?

	maks. 1
--	---------

RJEŠENJA**PRIJEVOD**

Apes mirabilia animalia sunt.	Pčele su divne životinje.	1
Nectar, pollen et resinam colligunt	Sakupljaju nektar, pelud i smolu	1
et mel fabricant.	i stvaraju med.	1
Propolis,... bonum remedium est.	Propolis,... je dobar lijek	1
quod ex arboribus capiunt,	koji sa stabala uzimaju,	1
contra morbos cutis	protiv bolesti kože	1
Apes exemplum... dant.	Pčele daju/pružaju primjer	1
disciplinae et laboris communis	discipline i zajedničkog rada	1
Vita apium	Život pčela	1
brevis est.	kratak je.	1
Apes... ornant	Pčele odlikuju/krase	1
non solum naturam	ne samo prirodu	1
sed etiam hominibus	nego i ljudima	1
multa dona	mnoge darove	1
praebent.	pružaju.	1

Ukupno: 15

GRAMATIKA

1. a) colligit; b) fabricat; c) capit; d) sunt	4
2. triginta	1
3. cum amico	1
4. a) capiuntur; b) ornantur; c) praebentur	3
5. cavum abdominale	1
6. a) mirabile animal; b) bona remedia; c) laborum communium	3
7. sit	1
8. a) colitis; b) cystitis; c) meningitis	3

Ukupno: 17

STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. a) alfabet; b) hallux; c) m. masseter	3
2. os parientale - tjemena kost; os nasale - nosna kost; os zygomaticum - jagodična kost; os frontale - čeona kost	4
3. a) ad ollam, u lončić; b) adde, dodaj; c) Bacillus, štapić	6
4. a) ad rem; b) inter nos; c) ex tempore / ex abrupto	3
5. Bašćanska ploča	1
6. Spartak	1

Ukupno: 18